

FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași				
1.2 Facultatea	Teologie Ortodoxă / Teologie				
1.3 Departamentul	Teologie				
1.4 Domeniul de studii	Arte Vizuale				
1.5 Ciclul de studii	Licență				
1.6 Programul de studii/Calificarea	Artă Sacră				

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Studiul compoziției pentru pictură				
2.2 Titularul activităților de curs	Asist. Dr. Tudor Vasile				
2.3 Titularul activităților de seminar	Asist. Dr. Tudor Vasile				
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	6	2.6 Tipul de evaluare	E
				2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	6	din care:	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	4
3.4 Total ore din planul de învățământ	72	din care:	3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	48
Distribuția fondului de timp						ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe						17
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren						17
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolio și eseuri						30
Tutoriat						-
Examinări						2
Alte activități: participări la expoziții și concursuri						6
3.7 Total ore studiu individual	78					
3.9 Total ore pe semestru	150					
3. 10 Numărul de credite	6					

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Discipline parcurse în anii anteriori : Studiul desenului și formelor, Studiul culorii și picturii, Desen proiectiv și perspectivă, Studiul tehnicilor artistice, Anatomie artistică, Studiul desenului pt. pictură, Studiul culorii pt. pictură.
4.2 de competențe	Dexteritate a reprezentărilor și compunerilor vizuale, dobândită ca urmare a studiilor și aplicațiilor practice de la disciplinele artistice plastice

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Material documentar și vizual adiacent. Sală cu dotări tehnice corespunzătoare prezentărilor de imagini.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Atelier cu dotări tehnice adecvate ; mobilier corespunzător activităților artistice plastice, materiale și ustensile de lucru.

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea terminologiei artistice plastice, a teoriilor și conceptelor compoziționale specifice domeniului picturii, în corelare cu cele ale Teologiei creștine, îndeosebi ortodoxe. Utilizarea adecvată, teoretică și aplicativă, a cunoștințelor generale și compoziționale, dobândite în cadrul contextualizat al relației Teologie –Arte vizuale; Evaluarea obiectivă, din punctul de vedere al Artei Sacre, a unor realizări iconografice și principii compoziționale, în baza cunoștințelor și deprinderilor dobândite; Elaborarea unor lucrări teoretice și aplicative, cu specific teologic-artistic, în cadrul abordării și aprofundării studiului compoziției pentru pictura bisericească. Accesarea și integrarea în contextul artei creștine a conceptelor iconografice ortodoxe, caracteristice compozițiilor picturii bisericești. Identificarea, elaborarea și dezvoltarea unor cercetări profesionale personale, din perspectiva principiilor compoziționale consacrate în cadrul iconografiei ortodoxe.
Competențe transversale	Capacitate de relaționare socială în sens teologic-artistic și comunicare interpersonală eficientă, pe baza unor prerogative compoziționale comune, întâlnite în exprimări vizuale distincte din cadrul Artei Sacre ; Asumarea unor roluri și responsabilități de menținere și promovare a specificurilor competențelor compoziționale obținute. Dobândirea spiritului de reflecție și exercitarea lui în interpretarea datelor din iconografia creștină, cu precădere ortodoxă. Relaționarea eficientă interpersonală și profesională, pe direcția menținerii tradiției și stimulării creațivității picturii bisericești.

7. Obiectivele disciplinei (reiesind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea cunoștințelor și abilităților de bază privind specificurile compoziționale și sistemele reprezentărilor imagistice în cadrul iconografiei creștine.
7.2 Obiectivele specifice	Dezvoltarea deprinderilor artistice plastice de reprezentare compozițional-canonică (pe suporturi diferite) a temelor iconografiei ortodoxe.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Compoziția iconografică pentru: 1.1. naos – 7 ore , 1.2. pronaos – 7 ore , 1.3. pridvor – 7 ore. 2. Icoana complexă – 3 ore.	Metode didactice expozițive, frontale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective teologice și culturale (așezămintele de cult, muzee, expoziții, biblioteci).	

Bibliografie: Bartoş, M.J., *Compoziția în pictură*, Ed. Polirom, Iași, 2009; Berger, R., *Descoperirea picturii* (3 vol.), Ed. Meridiane, București, 1975; Bouleau, C., *Geometria secretă a pictorilor*, Ed. Meridiane, București, 1979; Pr Prof. Braniște, E., *Liturgica generală*, Ed. I.M.B.O.R., București, 1993; Cavarnos, C., *Ghid de iconografie bizantină*, Ed. Sophia, București, 2005; Debicki, J., s.a., *Istoria artei-pictură, sculptură, arhitectură*, Ed. Enciclopedia RAO, 1998; Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000; *Dicționar aghiorgrafic*, Ed. Pelerinul Român, Oradea, 1998; Drăguț, V., *Arta creștină în România*, Ed. Meridiane, București, 1995; Efremov, A., *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2002; Pr. P. Florenski, *Perspectiva inversă și alte scrieri*, Ed. Humanitas, București, 1997; Gusev, N., Dunaev, M., Karelín, R., *Îndrumar iconografic*, vol. I, Ed. Sophia, Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2007; Huțanu, A., *Arta executării mobilierului Bisericii Ortodoxe Române*, Ed. Trinitas, Iași, 2006; Monahia Iuliania, *Truda iconarului*, Ed. Sophia, București, 2001; Quenot, M., *De la icoană la ospătul nupțial*, Ed. Sophia, București, 2007; Pillat, C., *Variațiuni pe teme date în arta medievală românească*, Ed. Vremea, București, 2003; *Programul iconografic al Bisericii Ortodoxe, Îndrumar pentru zugravii de biserici*, București 1979; Sendler, E., *Icoana, chipul nevăzutului*, Ed. Sophia, 2005; Ștefănescu, I.D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, București, 1973; Vătășianu, V., *Istoria artei europene*, vol. I, Ed. Didactică și

8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
<p>1. Compoziția figurativă cu subiect religios. Vizualizări iconografice vechi și/sau nou testamentare:</p> <p>1.1. Compoziție canonica a unui număr variabil de persoane sfinte (bust sau/și figură întreagă) – 17 ore (lucrări):</p> <p>1.2. Relevee pentru ansamblul catapetesmei și/sau spațiul iconografic al altarului</p> <p>(Registre și localizări canonice de scene iconografice) – 17 ore (lucrări).</p>	Metode didactice expozițive și aplicative, frontale și individuale, bazate pe: expuneri, conversații, demonstrații, exerciții și pe documentări vizuale în cadrul unor obiective teologice și culturale (așezăminte de cult, muzeu, expoziții, biblioteci).	

Bibliografie: Pr Prof. Braniște, E., *Liturgica generală*, Ed. I.M.B.O.R., București, 1993; Cavarnos, C., *Ghid de iconografie bizantină*, Ed. Sophia, București, 2005; Debicki, J., s.a., *Istoria artei-pictură, sculptură, arhitectură*, Ed. Enciclopedia RAO, 1998; Dionisie din Furna, *Erminia picturii bizantine*, Ed. Sophia, București, 2000; *Dicționar aghiorgrafic*, Ed. Pelerinul Român, Oradea, 1998; Drăguț, V., *Arta creștină în România*, Ed. Meridiane, București, 1995; Efremov, A., *Icoane românești*, Ed. Meridiane, București, 2002; Evdochimov, P., *Arta icoanei, o teologie a frumuseții*, Ed. Meridiane, București, 1993; Pr. P. Florenski, *Perspectiva inversă și alte scrieri*, Ed. Humanitas, București, 1997; Gusev, N., Dunaev, M., Karelín, R., *Îndrumar iconografic*, vol. I, Ed. Sophia, Ed. Cartea Ortodoxă, București, 2007; Huțanu, A., *Arta executării mobilierului Bisericii Ortodoxe Române*, Ed. Trinitas, Iași, 2006; Monahia Iuliania, *Truda iconarului*, Ed. Sophia, București, 2001; Quenot, M., *De la icoană la ospătul nupțial*, Ed. Sophia, București, 2007; Pillat, C., *Variațiuni pe teme date în arta medievală românească*, Ed. Vremea, București, 2003; *Programul iconografic al Bisericii Ortodoxe, Îndrumar pentru zugravii de biserici*, București 1979; Sendler, E., *Icoana, chipul nevăzutului*, Ed. Sophia, 2005; Ștefănescu, I.D., *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, București, 1973; Vătășianu, V., *Istoria artei europene*, vol. I, Ed. Didactică și Pedagogică, 1967; vol. II, Ed. Meridiane, București, 1972. Vătășianu, Virgil, *Pictura murală din nordul Moldovei*, Ed. Meridiane, București, 1974; Modele iconografice de tradiție bizantină.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorii reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă și în alte facultăți cu secții similare sau de arte plastice. Pentru o mai bună adaptare la cerințele pieței muncii a conținutului disciplinei se stabilesc periodic întâlniri cu reprezentați abilitați din mediul eccluzial și laic. În funcție de diverse oportunități de valorificare a cunoștințelor și a realizărilor teoretice și aplicative, conținutul disciplinei se nuanțează prin adaptări necesare, pe structura cadrei grefându-se eventualele corelații ad-hoc în sens tematic și practic.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Comparări calitatitative și cantitative ale cunoștințelor la nivel de persoană și de grup	Note pentru testări teoretice. Examen la final.	50% pt. activitatea din timpul semestrului + 50% pt. examinare finală
10.5 Seminar/laborator	Comparări calitatitative și cantitative ale lucrărilor la nivel de persoană și de grup.	Note pt. lucrări practice. Examen la final.	ibidem
10.6 Standard minim de performanță			
Frecvența receptivă și activă (100 %) la orele de curs și lucrări.			

Data completării
01 .10..2021

Semnătura titularului de curs
Asist. dr. Tudor Vasile

Semnătura titularului de seminar
Asist. dr. Tudor Vasile

Data avizării în Departament
270820243

Semnătura Director Departament

Lect. Univ. Dr. Pr. Paul- Cezar HÂRLĂOANU